

PATVIRTINTA

Prezidento Jono Žemaičio gimnazijos
direktorius 2017 m. vasario 21 d.
įsakymu Nr. V1-44

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMO PREZIDENTO JONO ŽEMAIČIO GIMNAZIJOJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo Prezidento Jono Žemaičio gimnazijoje tvarkos aprašas (toliau – aprašas) nustato sveikatos priežiūros gimnazijoje tikslą, uždavinius, organizavimo tvarką. Reglamentuoja:

- 1.1. gimnazistų apžiūros dėl asmens higienos veiksmus;
- 1.2. gimnazijos darbuotojų veiksmus gimnazistui susirgus ar patyrus traumą gimnazijoje ir teisėtų vaiko atstovų informavimą;
- 1.3. pirmosios pagalbos organizavimą;
- 1.4. pagalbos pagal gydytojų rekomendacijas užtikrinimą, jei gimnazistas serga lėtine neinfekcine liga;
- 1.5. gimnazijos darbuotojų veiksmus, įtarus gimnazistą vartojus alkoholį, tabaką ir (ar) kitas psichiką veikiančias medžiagas.

2. Sveikatos priežiūros gimnazijoje tikslas – saugoti ir stiprinti gimnazistų sveikatą, aktyviai bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais, rūpintojais).

3. Visuomenės sveikatos priežiūros gimnazijoje uždaviniai:

- 3.1. vykdyti gimnazistų sveikatos būklės stebėseną;
- 3.2. ugdyti gimnazistų sveikos gyvensenos įgūdžius;
- 3.3. vykdyti visuomenės sveikatos rizikos veiksnių stebėseną ir prevenciją gimnazijoje.

4. Visuomenės sveikatos priežiūrą gimnazistams vykdo Raseinių savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – biuras).

5. Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimas grindžiamas bendradarbiavimu tarp gimnazijos ir biuro.

6. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas visuomenės sveikatos priežiūros gimnazijoje uždaviniams įgyvendinti pasitelkia gimnazijos bendruomenę.

II SKYRIUS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS GIMNAZIJOJE ORGANIZAVIMAS

7. Visuomenės sveikatos priežiūra gimnazijoje vykdoma pagal gimnazijos visuomenės sveikatos priežiūros veiklos planą (toliau – veiklos planas), kuris yra sudedamoji gimnazijos metų veiklos plano dalis.

8. Visuomenės sveikatos priežiūrai gimnazijoje vykdyti įrengtas sveikatos kabinetas, atitinkantis Visuomenės sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. Nr. V-1035/ISAK-2680 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21 d. įsakymo Nr. V-966/V-672 redakcija), 14 punktą.

9. Kabinetas lengvai prieinamas gimnazistams ir kitiems gimnazijos bendruomenės nariams, užtikrinant paslaugų teikimo konfidencialumą.

10. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas kartu su gimnazijos vadovu koordinuoja bendruomenės veiklą stiprinant gimnazistų sveikatą.

- 11. Gimnazijos vadovas nustato ir užtikrina šias tvarkas:
 - 11.1. gimnazistų apžiūros dėl asmens higienos (1 priedas);
 - 11.2. gimnazijos darbuotojų veiksmų gimnazistui susirgus ar patyrus traumą gimnazijoje ir teisėtų gimnazisto atstovų informavimo apie gimnazijoje patirtą traumą ar ūmų sveikatos sutrikimą (2 priedas);
 - 11.3. pirmosios pagalbos organizavimo (3 priedas);
 - 11.4. pagalbos pagal gydytojų rekomendacijas užtikrinimo (pvz., vaistų laikymo, išdavimo, naudojimo ir kt.), jeigu gimnazistas serga lėtine neinfekcine liga (4 priedas);
 - 11.5. gimnazijos darbuotojų veiksmų įtarus gimnazistą vartojus alkoholį, tabaką ir (ar) kitas psichiką veikiančias medžiagas (5 priedas).
- 12. Gimnazijos vadovas užtikrina informacijos, reikalingos visuomenės sveikatos priežiūros specialisto funkcijoms vykdyti, pateikimą.

III SKYRIUS

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTO FUNKCIJOS, TEISĖS IR PAREIGOS

- 13. Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto funkcijos:
 - 13.1. rinkti, kaupti ir analizuoti duomenis apie gimnazistų sveikatos būklę;
 - 13.2. pateikti pedagogams asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistų rekomendacijas dėl gimnazistų sveikatos bei koordinuoti šių rekomendacijų įgyvendinimą;
 - 13.3. teikti išvadas ir pasiūlymus dėl gimnazistų sveikatos būklės gimnazijos bendruomenei (ne rečiau kaip 1 kartą per metus);
 - 13.5. identifikuoti gimnazistų sveikatos stiprinimo ir sveikatos žinių poreikį, sveikatos raštingumo lygį atsižvelgiant į jų amžiaus tarpsnius;
 - 13.6. gimnazijos aplinkoje identifikuoti visuomenės sveikatos rizikos veiksnius;
 - 13.7. teikti administracijai siūlymus dėl gimnazistų sveikatos stiprinimo ir gimnazijos aplinkos sveikatinimo priemonių įtraukimo į gimnazijos strateginius veiklos planus (ne rečiau kaip vieną kartą per metus);
 - 13.8. organizuoti gimnazistų sveikatos stiprinimo priemonių ir gimnazijos aplinkos sveikatinimo priemonių įgyvendinimą ir įgyvendinti jas pagal kompetenciją;
 - 13.9. dalyvauti planuojant ir įgyvendinant sveikatos ugdymo bendrąją programą ar kitą sveikatos ugdymo veiklą gimnazijoje;
 - 13.10. teikti sveikatos žinias gimnazijos bendruomenei apie sveikatos išsaugojimą bei sveikatos stiprinimo būdus, mokyti pritaikyti jas praktiškai;
 - 13.11. teikti ir (ar) koordinuoti pirmosios pagalbos teikimą gimnazijoje;
 - 13.12. tikrinti gimnazistų asmens higieną;
 - 13.13. planuoti ir taikyti užkrečiamųjų ligų ir jų plitimo profilaktikos priemones pagal kompetenciją;
 - 13.14. dalyvauti įgyvendinant užkrečiamosios ligos židinio ar protrūkio kontrolės priemones;
 - 13.15. konsultuoti maitinimo paslaugų teikėjų darbuotojus, atsakingus už gimnazistų maitinimą, sveikos mitybos ir maisto saugos klausimais;
 - 13.16. prižiūrėti gimnazistų maitinimo organizavimo atitiktį Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatytiems reikalavimams;
 - 13.17. dalyvauti gimnazijos vaiko gerovės komisijos veikloje ir įsivertinant gimnazijos veiklą;
 - 13.18. teikti pagalbą ir informaciją kūno kultūros mokytojams komplektuojant kūno kultūros ugdymo grupes pagal gimnazistų fizinį pajėgumą.

14. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas turi teisę:

14.1. gauti savo funkcijoms vykdyti reikalingą informaciją apie gimnazisto ugdymo(si) sąlygas iš gimnazijos administracijos, gimnazijos savivaldos institucijų, pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų;

14.2. tobulinti kvalifikaciją.

15. Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto pareigos:

15.1. užtikrinti, vadovaujantis Asmens sveikatos paslapties kriterijais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 552 „Dėl Asmens sveikatos paslapties kriterijų patvirtinimo“, gimnazistų asmens sveikatos informacijos konfidencialumą;

15.2. įtarus, jog gimnazistas patiria psichologinį, fizinį, seksualinį smurtą ar kitus vaiko teisių pažeidimus, nedelsiant pranešti raštu apie tai gimnazijos bei biuro vadovui ir savivaldybės administracijos vaiko teisių apsaugos skyriui;

15.3. laiku ir kokybiškai atlikti numatytas funkcijas, vadovautis profesinės etikos principais.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Patvirtintas visuomenės sveikatos priežiūros veiklos planas bei jo vykdymo ataskaita skelbiami gimnazijos interneto svetainėje.

17. Gimnazijos vadovas turi užtikrinti galimybę visuomenės sveikatos priežiūros specialistui naudotis elektros, telefoninio ryšio, informacinių technologijų paslaugomis (prieiga prie interneto).

18. Gimnazijos vadovas supažindina pasirašytinai darbuotojus ir gimnazistus su šio aprašo nuostatomis.

GINNAZISTŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS TVARKA

1. Švaros bei asmens higienos tikrinimų tvarkos aprašu siekiama užtikrinti gimnazistų teisę į sveiką ir saugią aplinką, rizikos veiksnių, galinčių sukelti užkrečiamas ligas, šalinimą.
 2. Tėvai privalo vaikus išleisti į gimnaziją tvarkingai apsirengusius, neprieštarauti vaiko sveikatos, asmeninės higienos patikrinimams (mokinių priėmimo į gimnaziją sutarties įsipareigojimais), nepažeidžiant gimnazisto orumo ir teisės į privatumą.
 3. Gimnazistų asmens higienos švaros patikrinimą, nepažeidžiant vaiko teisių, atlieka visuomenės sveikatos priežiūros specialistas:
 - 3.1. profilaktinis patikrinimas atliekamas 2-3 kartus per mokslo metus;
 - 3.2. pagal poreikį, jei toje klasėje buvo aptikta pedikuliozės ar kitų užkrečiamųjų ligų atvejų, prašo klasės mokytojas ar gaunama signalų iš tėvų;
 - 3.3. gimnazistas, kurio galvos plaukuose rasta utėlių, neturi būti tuoj pat atkirtas nuo kitų gimnazistų, jis gali likti ugdymo įstaigoje iki dienos pabaigos.
 4. Esant pedikuliozės ar kitų užkrečiamųjų ligų padažnėjimo atvejams gimnazijos patalpose atliekami papildomi valymo darbai su užkratą naikinančiomis buitinėmis valymo priemonėmis.
 5. Esant pedikuliozės atvejui klasės vadovas ar socialinis pedagogas tėvus informuoja individualiai ir konfidencialiai. VSP specialistas praneša mokyklos administracijai.
 6. Gimnazistas utėlių naikinimo metu negali lankyti gimnazijos, į gimnaziją grįžta tik visiškai išnaikinus utėles, t.y., kai nerandama nei utėlių, nei glindų.
 7. Jei tėvai ar globėjai nesutinka geranoriškai spręsti problemos, gimnazijos VG komisija ar gimnazijos vadovai pagalbos gali kreiptis į seniūnijos socialinius darbuotojus ar pareikalauti iš tėvų raštiško patvirtinimo, kuriame būtų nurodyta, kokiomis priemonėmis ir kada buvo naikinamos utėlės.
-

GIMNAZIJOS DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ GIMNAZISTUI SUSIRGUS AR PATYRUS TRAUMĄ GIMNAZIJOJE IR TEISĖTŲ VAIKO ATSTOVŲ INFORMAVIMO APIE GIMNAZIJOJE PATIRTĄ TRAUMĄ AR ŪMŲ SVEIKATOS SUTRIKIMĄ TVARKA

1. Gimnazistui susirgus gimnazijoje:
 - 1.1. atsakingas pedagogas apie gimnazisto sveikatos būklę nedelsdamas informuoja tėvus/globėjus, ugdymo įstaigoje esantį sveikatos priežiūros specialistą ir klasės vadovą;
 - 1.2. sveikatos priežiūros specialistas įvertina, ar gimnazistas gali toliau dalyvauti kasdienėje veikloje;
 - 1.3. gimnazistui susirgus, jis paguldomas ramioje vietoje (pvz. sveikatos priežiūros kabinete) ir stebimas iki atvyks tėvai/globėjai;
 - 1.4. nesant sveikatos priežiūros specialisto, gimnazistas paguldomas ramioje vietoje (sveikatos priežiūros kabinete ar kitoje vietoje) ir stebimas iki atvyks teisėti vaiko atstovai;
 - 1.5. jei kyla įtarimų, kad vaikas serga užkrečiamąja liga, jis atskiriamas nuo kitų vaikų ir stebimas iki atvyks tėvai/globėjai;
 - 1.6. esant būtinumui, atsakingas pedagogas ar sveikatos priežiūros specialistas nedelsdamas kviečia greitąją medicinos pagalbą.
 2. Gimnazistą pasiimti iš ugdymo įstaigos būtina:
 - 2.1. kai nustatomi ūmių užkrečiamųjų ligų požymiai (karščiuoja, skundžiasi skausmu, viduriuoja, vemia, ūmiai kosi, yra pūlingų išskyrių iš nosies);
 - 2.2. liga riboja gimnazisto dalyvavimą ugdymo veikloje;
 - 2.3. gimnazisto būklė reikalauja didesnės darbuotojų kompetencijos ir dėmesio, negu jie gali suteikti, nepažeisdami kitų mokinių interesų;
 - 2.4. liga kelia pavojų kitų gimnazistų ir darbuotojų sveikatai.
 3. Pedagoogo veiksmai ugdymo įstaigoje įvykus nelaimingam atsitikimui:
 - 3.1. nepalieka gimnazisto be priežiūros;
 - 3.2. informuoja sveikatos priežiūros specialistą;
 - 3.3. suteikia pirmąją pagalbą (nesant sveikatos priežiūros specialisto);
 - 3.4. jei reikia, kviečia greitąją medicinos pagalbą;
 - 3.5. informuoja tėvus (globėjus, tėvus), ugdymo įstaigos vadovą.
 4. Sveikatos priežiūros specialisto veiksmai ugdymo įstaigoje įvykus nelaimingam atsitikimui:
 - 4.1. įvertina nukentėjusiojo būklę;
 - 4.2. suteikia pirmąją pagalbą;
 - 4.3. informuoja klasės vadovą;
 - 4.4. jei reikia, kviečia greitąją medicinos pagalbą;
 - 4.5. nepalieka nukentėjusiojo be priežiūros.
 5. Visi nelaimingi įvykiai registruojami gimnazijos nelaimingų atsitikimų žurnale. Reikalui esant įvykis registruojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2000 m. vasario 11 d. įsakymas Nr. 113 „Dėl Moksleivių nelaimingų atsitikimų tyrimo, registravimo ir apskaitos nuostatų“ nustatyta tvarka, užpildyti dokumentai siunčiami Raseinių rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir ugdymo skyriaus atsakingam specialistui.
-

PIRMOSIOS PAGALBOS ORGANIZAVIMO TVARKA

1. Už gimnazistų ugdymą ir priežiūrą atsakingas pedagoginis darbuotojas ar sveikatos priežiūros specialistas ūmiai susirgus gimnazistui ar įvykus nelaimingam atsitikimui nedelsdamas suteikia pirmąją pagalbą bei informuoja gimnazijos administraciją ir tėvus/globėjus.
 2. Esant būtinumui kviečia greitąją medicinos pagalbą.
 3. Jei iškvietus greitąją medicinos pagalbą nukentėjusio gimnazisto tėvai/globėjai nepasiekiami, ugdymo įstaigos vadovo įgaliotas asmuo lydi nukentėjusį į ligoninę ar kitą sveikatos priežiūros įstaigą ir lieka su juo, kol atvyks tėvai/ globėjai.
 4. Pirmosios pagalbos rinkiniai, vadovaujantis higienos normomis HN-21:20112011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773, turi būti gerai matomoje vietoje sporto salėje, gimnazijos technologijų kabinete ir sveikatos kabinete. Gimnazijos bendruomenės sutarimu pirmosios pagalbos rinkinys turi būti raštinėje ir pas kiekvieną kūno kultūros mokytoją.
 5. Pirmosios pagalbos rinkinių sudėtis ir apimtis turi atitikti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymas Nr. V-450 „Dėl sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą, pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlių ir pirmosios pagalbos rinkinių“ reikalavimus.
 6. Už pirmosios pagalbos rinkinio priežiūrą ir jo papildymą atsakingas VSP specialistas.
 7. Gimnazistus prižiūrintys ir ugdantys pedagogai turi turėti tėvų (globėjų, įtėvių) adresus ir telefono numerius, kad esant reikalui susisiektų.
 8. Sveikatos priežiūros specialistas kartą per metus peržiūri, ar pedagogai yra išklause pirmosios pagalbos mokymo kursus.
-

Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo
Prezidento Jono Žemaičio gimnazijoje
tvarkos aprašo
4 priedas

**PAGALBOS PAGAL GYDYTOJŲ REKOMENDACIJAS UŽTIKRINIMO, JEIGU
GIMNAZISTAS SERGA LĖTINE NEINFEKCINE LIGA, TVARKA**

1. Tėvai/globėjai pirmą kartą atvedę vaiką į gimnaziją, privalo informuoti visuomenės sveikatos specialistą bei atsakingą pedagogą apie vaiko ligą ir pateikti šeimos gydytojo rekomendacijas (vaistų vartojimo dozę, vartojimo tvarkaraštį, vartojimo būdą).
 2. Rekomendacijų originalas laikomas pas visuomenės sveikatos specialistą kabinete, o kopijos su veiksmų planu išdalinamos kiekvienam pedagogui.
 3. Visuomenės sveikatos specialistas ar kitas atsakingas asmuo (pedagogas) pateikia gimnazistui vaistus tik tą laikotarpį, kuris yra rekomenduotas gydytojo rekomendacijoje ir tik taip, kaip nurodyta.
 4. Gydytojo paskirti sergančio gimnazisto vaistai laikomi vaistų spintoje, esančioje pas visuomenės sveikatos specialistą, arba atsakingo pedagogo priežiūroje taip, kad nepaimtų kiti gimnazistai.
 5. Dvišalėje (vaiko tėvų/ globėjų ir gimnazijos) sutartyje numatomas sutikimas dėl pirmosios pagalbos suteikimo bei vaistų vartojimo ugdymo įstaigoje lėtine liga sergančiam vaikui.
-

GINNAZIJOS DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ ĮTARUS GIMNAZISTĄ VARTOJUS ALKOHOLĮ, TABAKĄ IR (AR) KITAS PSICHIKĄ VEIKIANČIAS MEDŽIAGAS TVARKA

1. Ši tvarka nustatyta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 2 d. nutarimo Nr. 437 „Dėl Ankstyvo vaikų (moksleivių) psichiką veikiančių medžiagų vartojimo nustatymo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 2 d. nutarimo Nr. 1071) redakcija.

2. Gimnazijos darbuotojai įtarę, kad gimnazistas gimnazijos teritorijoje vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, nedelsdami informuoja apie tai gimnazijos vadovą ar jo įgaliotus asmenis, taip pat visuomenės sveikatos priežiūros specialistą, vykdančią sveikatos priežiūrą gimnazijoje.

3. Gimnazijos vadovas ar jo įgalioti asmenys, esant šio aprašo 2 punkte nurodytoms aplinkybėms:

3.1. nedelsdami informuoja gimnazisto tėvus (globėjus, įtėvius) apie įtarimą, kad jis vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų ir kad jam reikėtų atlikti medicininę apžiūrą;

3.2. informuoja gimnazistą, gimnazisto tėvus (globėjus, įtėvius) apie asmens sveikatos priežiūros įstaigas, teikiančias sveikatos priežiūros paslaugas;

3.3. informuoja gimnazistą, gimnazisto tėvus (globėjus, įtėvius) apie institucijas, įstaigas, organizacijas, teikiančias psichologinę, socialinę, teisinę ar kitą pagalbą.

4. Gimnazijos darbuotojai įtarę, kad gimnazistas yra apsinuodijęs narkotinėmis, psichotropinėmis, kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis ir jo sveikatai ar gyvybei gresia pavojus:

4.1. suteikia gimnazistui pirmąją pagalbą;

4.2. nedelsdami organizuoja gimnazisto pristatymą į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, o kai reikia skubios medicinos pagalbos, kviečia greitąją medicinos pagalbą;

4.3. nedelsdami informuoja apie tai gimnazijos vadovą ar jo įgaliotus asmenis, taip pat visuomenės sveikatos priežiūros specialistą, vykdančią sveikatos priežiūrą gimnazijoje.

5. Gimnazijos vadovas ar jo įgalioti asmenys apie įtarimą, kad gimnazistas yra apsinuodijęs narkotinėmis, psichotropinėmis, kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis ir jo sveikatai ir gyvybei gresia pavojus, skubiai informuoja apie tai gimnazisto tėvus (globėjus, įtėvius).

6. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, vykdančias sveikatos priežiūrą gimnazijoje, savo darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680 „Dėl Sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21 d. įsakymo Nr. V-966/V-672) redakcija ir kitais šio specialisto teises ir pareigas nustatančiais teisės aktais.

7. Gimnazijos vadovas užtikrina, kad būtų įgyvendinama narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija, ankstyvoji intervencija, skirta gimnazistams, vartojantiems narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, teikiama pagalba gimnazistams, vartojantiems šias medžiagas, plėtojamas įstaigų tarpusavio bendradarbiavimas su vaiko teisių apsaugos tarnybomis, teisėsaugos, sveikatos priežiūros ir reabilitacijos įstaigomis.
